

56

K A R O L I M A G N I

I M P E R I V M.

Rancorum nobilissimæ gentis tenuia admodum fuere initia; nam apud Chaucos Frisiosque in vicinis Oceano Germanico oris gens exigua, paludibusque adfuerat, quum iniquis Romanorum actionibus acerbius premeretur, adsumto libertatis nomine, Francos sese voce patria vocaverunt; nam *Franc* Teutonice liberum significat. Serpsit autem ad vicinas gentes cum exempli emulatione nominis quoque communicatio. Hi ergo, sive convenæ, sive jam plena gens, excurrere primum in Batavos; & extrema Rheni ostia: inde in Sicambros, Salios, Bructeros, tum in Germaniæ interiora; ac tandem Galliam ipsam, provinciam tunc Romanorum, tentare, relictis ubique mansionis suæ appellationisq; vestigiis. Hinc fit, ut in Frisia sit *Frankera*, in Germania ad Mœnum & Viadrum *Frankofurt*, in Bavaria *Francomarck*, in Palatinatu *Franckendal*, in Brabantia *Francimont*. Ipse Chlodoveus Francus quum esset, à D. Remigio Sicamber vocatus est, & Ammianus Francos quosdam Attuarios, quosdam Salios agnoscit. In Tabula quoque Velsieriana trans Rhenum in Germania legitur Franciæ nomen, inter Chaucos, Ampsivarios, Cherufcos, & Chamavos. Et ex adverso Colonia, in Divitensi munimento, eruta est inscriptio, indicans molem ibi excitatam à Cæsare Constantino in terra Francorum. Prima ipsorum memoria legitur in historia Gallienorum sub annum Christi c c l x x. quo tempore usque adeo jam creverant, ut à Postumio contra Gallienum fuerint evocati. Sub Probo quidam ipsorum, correptis usque à Ponto navibus, Græciam Asiæque populati sunt, Syracusas spoliavere, & Gaditano freto egressi, tandem domum suam re-

venere. Mirum est, tam pertinax fuisse illius gentis odium in Romanos; totus enim annos centum atque amplius ripas Rheni infederunt, intenti in omnes invadendi Galliam occasiones, neque vel Regum suorum Ducumque captivitatibus ac suppliciis, vel cœli injuriis, vel propriis damnis, vel suorum deportationibus averti à proposito potuerunt. Crevit imo inter adversa animus, cum studio vindictæ, Galliamque sub Constantio ingressi, adsumptis Bacaudis, cuncta etiam usque ad Augustodunum ferro flammaque vastarunt. Treveros postea bis ceperunt, semel anno Christi c c c c i x, iterum anno c c c c x i. Post sexennium, Regem sibi creavere Pharamundum. Anno vero c c c c x l v, Clodio è Thuringia profectus, Rhenum transmisit, & domicilium sibi fixit Cameraci & Atrebatum, occupatis omnibus usque ad Somonam amnem. Post eum Meroveus Campaniam Rhemensem insedit, imperante Valentiniano III. Idem quoque bonam Aëtio adversus Attilam Hunnum operam navavit in campis Catalaunicis. Childericus Germaniam primam, & Belgicam secundam subegit. Chlodoveus postea, pulsus Romanis, totam Galliam à Rheno usque ad Pyrenæos, & ab Oceano ad mare usque Mediterraneum, devicit. Eum S. Remigius ad Christianam fidem perduxit ex Paganismo; Anastasius vero Imperator coronam auream cum tunica blattea ad ipsum misit, addito honoris ergo titulo Consulis & Augusti. Ita Franci ex transvenis facti in Gallia inquilini, regnare longa serie usque ad Childericum, per annos c c c. Is, quum aræ, quam scepro aptior censeretur, concessit in monasterium D. Bertini, &, deficiente regia sobole, delectus est in Regem Pipinus Austrasius, cui per Aingefilum cum Meroveis quoque Regibus adfinitas. Pipini obitu summa rerum ad Karolum, qui à rerum gestarum excellentia Magni nomen accepit, devoluta est.

I M P E R I V M K A R O L I M A G N I Q V A M L A T E P A T V E R I T.

MAjores Karoli magni, præter Præfecturam domus regiæ, proprias, easque amplas ditiones habuerunt. In Austrasia quippe possederunt magnam ejus regionis partem, quæ inter Mosam & Mosellam sita est, dictique sunt Duces Mosellani. Annales Brabantia Pipinum de Landen primum ponunt Brabantia Ducem, Angesilum secundum, Pipinum Heristallum tertium, quartum Karolum Martellum, quintum Pipinum Nanum, qui ex Gallia.

Majore Domus factus est Francorum Rex. Hujus defuncti Regnum Karlomannus & Karolus non admodum certâ lege inter se diviserunt: sed litem istam mors Karlomanni diremit. Itaque Karolus ex asse Rex factus, omnia possedit solus, quæ priores Reges acquisiverant. Quin & ea ipsa ingenti accessione auxit. nam quum prius, teste Eginhardo, cujus verbis nunc utor, non amplius quam ea pars Gallia quæ inter Rhenum & Ligerim, Oceanumque & Mare